

Kultur

Kaféprofilen som
drev Mauritz kaffe
har gått bort

Sidan 2

"American primeval"
– en stark, grym och
blodig westernserie

Sidan 6

Söndag 12 januari 2025

| Kors & Tvärs · Radio & TV

Göteborgs-Posten | Del 3

Fanny Hellgren är årets genombrottskonstnär

Med sand och vatten skapar hon målningar och skulpturer som får betraktaren att färdas så väl ut i yttre rummet som under ytan. En unik stil att hålla ögonen på, och ett av skälen att GP tror på Fanny Hellgren som Årets genombrottskonstnär 2025.

Sidorna 4–5

"Jag gillar den här borsten. När jag flyttat hem till Göteborg gjorde jag målningarna i mina föräldrars trädgård. Pappa har en japansk trädgård där och sådana här borstar, så då började jag använda den där."

BILD: HENRIK JANSSON

Kultur

Konst

Fanny Hellgren är utsedd av GP till Årets genombrottskonstnär 2025.

Därför ska du ha koll på konstnären Fanny Hellgren

Med sand och vatten skapar hon målningar och skulpturer som får betraktaren att färdas så väl ut i yttre rummet som under ytan. En unik stil att hålla ögonen på, och ett av skälen att GP tror på Fanny Hellgren som Årets genombrottskonstnär 2025.

Nedanför de ljusblå, rymdskeppslänkande lägenhetshusen som tornar upp sig vid Gregorianska gatan i Kortedala leder en försynt väg till ett lika försynt litet industriområde. Här finns Turhan kebab, Göteborgs förenade plåtslageri, bilmekaniker och isblästrare. Men också Fanny Hellgrens ateljé.

Här skapar konstnären sina målningar och skulpturer av sand och vatten. 2023 kunde man se fyra av verken i den stora gruppställningen "Jag föreställer mig ett hem" på Göteborgs konsthall. 2024 syntes hon i ytterligare en gruppställning på galleri Nevven och för tillfället ställer hon ut i Barcelona. Dessutom har hon under det nyss gångna året tilldelats två stora sti-

pendier för konstnärligt arbete. Det bubblar med andra ord kring Fanny Hellgren.

– Även om jag har varit verksam i Göteborg under rätt lång tid känns det som att det händer lite mer nu. Men det går alltid i vågor, säger hon och slår sig ned framför en av sina sandmålningar som hänger på väggen.

Hellgren tillhör en samtida gene-

ration unga konstnärer som med Göteborg som arbetsplats gör det bekanta obekant, och sedan bekant igen. Så som Anja Fredell och Emelie Rönndahls olika sätt att vränga ut och in på mediet tuftning, eller Jonatan Pihlgrens multimediala måleri.

För Hellgrens del var det sanden som blev nyckeln till ett nytt uttryck. När pandemin slog till läste hon sin master i Malmö. Men konstskolan, liksom allt annat, stängde och hon blev av med sin ateljéplats. Då började hon likt 1800-talets impressionister att arbeta utomhus.

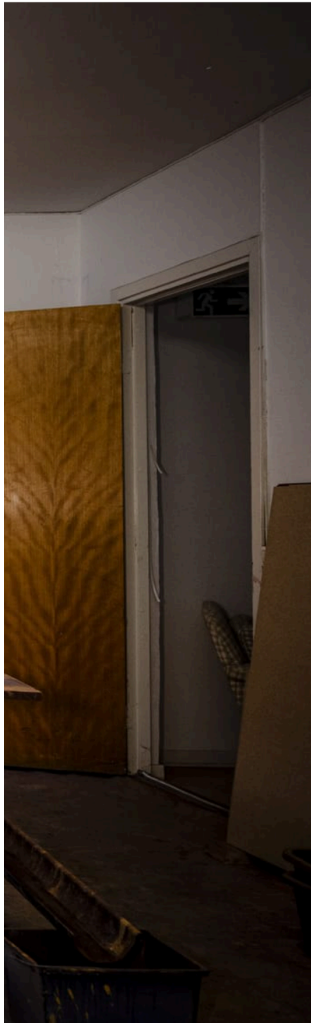
– Just då jobbade jag med pappersmassa och rost, men det jag höll på med bröts. Jag började vara mycket på Ribersborgsstranden och tog med mig material och sand därifrån. Sedan utvecklades det fort. Jag experimenterade mer med sand och vatten på papper, pudrade kol och pigment över, spredde, det blev allt blötare och är en väldigt rolig process, säger hon.

Med sandmålningarna lyckas hon fånga de mönster som vattnets krusningar kan forma. Det är svårt att hålla fingrarna i styr, man vill så gärna känna på den skrovliga, reliefliknande ytan. Av sand gör hon

även skulpturer genom en teknik där hon lyckas härda översta lagret i en sandhög. Skulpturen byggs upp genom att pigment, gips eller resin adderas för att stabilisera formen. Sedan kan hon lyfta den fri.

”*Jag är glad att jag fick erfarenheten att gå på flera skolor, det har gett mig fler perspektiv och mer distans till dem*

– Jag har jobbat med massa olika material innan som alla delvis har relaterat till sand. Eller kanske mer att jag har dragits till material med olika inneboende tidsperspektiv. Med sand och vatten är det så, och sand är också så fundamentalt som material. Det är vad jorden består av, vad allting nöts ner till över tid. Sanden formas också hela tiden av rörelser som vind och vatten. Det är flyktigt och formlöst samtidigt. Den typen av strukturer dras jag till. Det är en utmaning att försöka

BILDER: HENRIK JANSSON

Fakta: Tre inspirationskällor

Michelle Stuart

"Jag inspireras av amerikanska konstförelser under 1960-talet som minimalism och land art med konstnärer som Robert Smithson och Ana Mendieta. Michelle Stuart är en lite bortglömd land art-konstnär som arbetar med storskaliga landskapsteckningar gjorda med frotagetekniker. Hon har en inspirerande process och jag känner mycket samhörighet med hennes praktik".

Sverker Sörlin

"Sörlin är idé- och miljöhistoriker, hans antologi om stigar som historiska lämningar var ett fint projekt (som han gjorde med andra forskare). En hyllning och kartläggning av de små mänskliga avtrycken i våra landskap snarare än de storskaliga".

Inger Christensen

"Hennes poesi betyder oerhört mycket för mig. Framförallt hennes diktverk "det" och "alfabet" i vilka universum målas upp från det lilla till det stora med hjälp av matematiska system som skapar en sorts rytm och struktur som inrymmer allt från skapande till förstörelse. Det är magnifikt."

Det finns något taktilt över verken som lockar till beröring.

Fanny Hellgren har varit verksam som konstnär i ungefär tio år, då hon påbörjade sin konstnärliga utbildning. Men först nu börjar det lossna ordentligt.

fånga flyktigheten och också behålla dess rörelse.

Hellgren har släpat sin sand mellan många olika städer. Efter att den tvättats och silats går den nämligen att återanvända. Ett tag låg den i dvala, packad i Ikeakassar, gömd under en presenning i föräldrarnas trädgård. Sedan grävdes den fram igen.

– Det är lite sådana suspekta saker som man håller på med som konstnär, säger hon.

Föräldrarnas trädgård finns här i Göteborg, vilket också är Hellgrens hemstad. Uppvuxen i en läkarfamilj visste hon inte att man kunde jobba som konstnär. Men ändå skapade hon jämt från tidig ålder och uppmuntrades av familjen. Att ta steget att läsa på konstskola föll sig därför naturligt.

– Det var där jag träffade andra vuxna som var yrkesverksamma konstnärer, man kunde se att det gick, att det var realistiskt. Sedan fortsatte jag bara på den banan.

I perioder har hon arbetat som konstnär på heltid men ofta har hon haft andra jobb parallellt. Hon beskriver det som att arbetet i ateljén går bättre om hon har andra intryck. Nu jobbar hon därför några dagar i veckan på en daglig verksamhet utanför Kungälv.

Men det konstnärliga arbetet är inte på något sätt i bakgrunden. I vår väntar ytterligare en gruppställning och redan nu planeras det för vad som komma skall 2026. Hon har ställt ut flitigt under de tio år som gått sedan hon påbörjade sin konstnärliga utbildning som startade i Göteborg och sedan tog vägen via konstskolor på Öland, i Wien och Malmö innan hon återvände.

I en tid då det debatteras en hel del om konstskolornas positiva eller negativa roll i konstnärers liv och karriär – blir jag nyfiken på vad hon märkt av för skillnader på de olika skolorna som hon studerat vid.

– Jag är glad att jag fick erfarenheten att gå på flera skolor, det har gett mig fler perspektiv och mer distans till dem. När jag kom till Wien fick jag syn på att det finns ett slags svensk estetik, lite mer stram och återhållsam. Det var mycket mer tillåtande i Wien. Skolan var jättestor med massa olika klasser och professorer. Samma sak med gallerier och konsthallar, det fanns mycket mer pengar och samtidigt en undergroundscen. Det var mer högt och lågt och därför lättare att hitta sin egen plats i det. Här är det lite snävare. På gott och ont, när det är stort kan man försvinna också, säger hon.

Fakta: Fanny Hellgren

Namn: Fanny Hellgren

Född: 1992

Bor: Kortedala

Utbildning:

Utbildade sig till konstnär 2012 på KV Konstskola i Göteborg, sedan på Ölands konstskola 2013, kandidatutbildning på HDK-Valand 2014-17 inklusive utbyte till Akademie der bildenden Künste Wien 2016, och slutligen en master inom konst vid Malmö konstskola där hon tog examen 2021.

Bakgrund: Under åren har Hellgren genomfört ungefär 40 grupput-

ställningar och sex soloutställningar. Fick 2024 motta Ann-Margret Lindells stipendium, Sveriges största stipendium till förmån för unga konstnärer som arbetar med grafik. Hennes verk har köpts in av bland annat Göteborgs stad och Statens konstråd. Är representerad av galleri Nevven i Göteborg, och galleriet Richeldis fine art i Barcelona. Ateljén i Kortedala delar hon med partnern Matz Engdahl och konstnären Amanda Björk. Bredvid huset ligger även Longest night, galleri och tryckeriverkstad.

Aktuellt: Utnämnd till "Årets genombrottskonstnär" av GP Kultur, samt med ny utställning på Nevven i vår.

Vi går in i ateljén. Skulpturer vilar på golvet. Ovanpå ett egenkonstruerat bord vars skiva går att lyfta, vilar en målning som torkat i två dygn. Under syns två stuprännor som ska fånga upp vatten och sand under målandet. Hon tar fram en liten japansk borste och börjar försiktigt svepa undan sanden. Fram

träder ett orangerött landskap.

– Jag vill förstärka upplevelsen av att målningarna på avstånd nästan är helt monokroma, på nära håll ser man detaljerna och skiftningarna vilket är konceptuellt viktigt i sandteckningarna. Processen är rätt kort när man väl är igång, jag skakar fram landskapen och lutar skivan

med pappret på åt olika håll. Jag var lite osäker på hur denna skulle bli, men den ser rätt fin ut, säger hon och hänger upp den bredvid ett annat verk i samma tappning.

Även om Hellgren menar att Göteborg "inte är världens konstmetropol" kan hon inte tänka sig att arbeta i någon annan svensk stad. Hon trivs med det professionella sammanhang som finns i staden.

– Jag har ingen lockelse till Stockholm eller Malmö, eller någon annanstans nu. Det är skönt här. Det finns många konstnärer som gör bra grejer och som det känns peppande att vara en del av, säger hon och tillägger:

– Man får omfamna att man är en del av en generation, en tid och ett sammanhang. Ens konst existerar också i en historisk kontext. Den balansen kan vara svår och att förhålla sig till olika konstdebatter när man gick på konstskola var svårt. Det tar ett tag att hitta tillbaka till vem man är och vad som är ens grej efter utbildningen. I dag tar jag del av diskussioner men det är viktigt att fokusera på vad jag tror på, vad jag gör, och hur det speglas både historiskt och i samtiden.

Karin Frid
kultur@gp.se